

بحران کرونا و مسئله حکمرانی

www.ketab.ir

نویسنده:

مجتبی قلی پور

بحران کرونا و مسئله حکمرانی

نویسنده: مجتبی قلی‌پور
ناشر: پژوهشکده مطالعات راهبردی
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹
شمارگان: ۲۰۰ جلد
قیمت: ۲۴۰.۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸۷۷-۰۰-۰

تلفن: ۸۸۹۱۲۸۳۰

دورنگار: ۸۸۸۹۶۵۶۱

واحد فروش: ۸۸۸۰۲۴۷۶

دفتر نشر: ۸۸۸۰۲۴۷۷

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان آبان جنوبی، خیابان رودسر شرقی، شماره ۷

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۵۱۸۹

پست الکترونیک: info@risstudies.org

آدرس سایت: www.risstudies.org

فروشگاه اینترنتی: shop.risstudies.org

تمامی حقوق اثر برای پژوهشکده مطالعات راهبردی محفوظ است

سرشناسه: قلی‌پور، مجتبی، ۱۳۶۶ -

عنوان و نام پدیدآور: بحران کرونا و مسئله حکمرانی / نویسنده مجتبی قلی‌پور.

مشخصات نشر: تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۴۱ ص: مصور، جدول (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی).

فروست: علوم سیاسی: ۲۱۲؛ سیاست: ۶۷.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۷۸۷۷-۰۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۳۵-۱۴۰.

یادداشت: نمایه.

موضوع: کروناویروس‌ها -- جنبه‌های سیاسی

موضوع: Coronaviruses -- Political aspects

موضوع: کروناویروس‌ها -- ایران -- جنبه‌های سیاسی

موضوع: Coronaviruses -- Iran -- Political aspects

موضوع: کروناویروس‌ها -- جنبه‌های اجتماعی

موضوع: Coronaviruses -- Social aspects

شناسه افزوده: پژوهشکده مطالعات راهبردی

Research Institute of Strategic Studies

رده بندی کنگره: QR۳۹۹

رده بندی دیویی: ۵۷۹/۲۵۶

شماره کتابشناسی ملی: ۷۵۱۶۱۳۲

وضعیت رکورد: فیبا

فهرست مطالب

سخن ناشر..... ۹

پیشگفتار..... ۱۱

مقدمه..... ۱۵

فصل اول:

از پذیرش تا انکار، از پاسخ بهنگام تا پاسخ معوق..... ۳۳

فصل دوم:

از استراتژی مشخص و واحد تا سردرگمی استراتژیک از مرجعیت علم تا اولویت مصلحت
سیاسی و منافع اقتصادی..... ۵۳

فصل سوم:

از اعتماد تا بی اعتمادی..... ۷۷

فصل چهارم:

از حکومت توانمند تا حکومت ناتوان..... ۱۰۱

فصل پنجم:

نتیجه گیری..... ۱۲۳

منابع..... ۱۳۵

نمایه..... ۱۴۱

سخن ناشر

پژوهشکده مطالعات راهبردی از همان آغاز شیوع بیماری عالم گیر کووید ۱۹ تلاش کرد آثار و پیامدهای این بحران طبیعی - انسانی را در کارهای علمی و پژوهشی خود بازتاب دهد. بحران کرونا به مثابه یک شوک نامتقارن، جهان امروز ما را هم به لحاظ افقی (به معنای کشورهای مختلف) و هم عمودی (مراکز و سطوح مختلف) متقارن (هر کشور) تحت تأثیرات کوتاه مدت و بلندمدت خود قرار داده است. شوک نامتقارن یعنی پدیده های کوچکی که به سرعت ابعاد و پیامدهای بزرگ و اغلب غیر قابل محاسبه ایجاد می کنند. بحران کرونا همچون تندیابی به سرعت مرزها را درنوردید و تقریباً تمام کشورهای جهان را درگیر کرد و در درون این کشورها نیز تمام ابعاد زیست فردی و اجتماعی را متأثر ساخت. با این همه کارنامه های کشورها در این بحران عالم گیر تفاوت های قابل توجهی با یکدیگر داشت. پژوهشگران و تحلیلگران نیز تبیین های مختلفی برای این کارنامه های متفاوت ارائه دادند. از تبیین بر اساس فرهنگ، اقتصاد، توانمندی های نظام سلامت و فناوری گرفته تا تبیین هایی که شکل حکومت (دموکراسی در مقابل اقتدارگرایی) و حتی دوگانگی های تمدنی (شرق در مقابل غرب) را در کانون تحلیل شان قرار می دهند. این کتاب تلاش می کند با رد این گونه تحلیل ها، تفاوت در شیوه ها و الگوهای حکمرانی به طور کلی و حکمرانی بحران به طور خاص را در کانون

تحلیل خود از کارنامه‌های متفاوت کشورها قرار دهد. بر اساس تحلیل ارائه شده در کتاب، حکمرانی همان عرصه‌ای از فعالیت انسانی است که بیشترین تأثیرات را از بحران کرونا پذیرفته و بیشترین نقش را نیز در عملکرد کشورهای مختلف در برابر این بحران واحد داشته است. بنابراین، بحران کرونا می‌تواند در حکم دماسنج وضعیت حکمرانی در جهان ما به‌طور کلی و در هر یک از کشورهای درگیر بحران به‌طور خاص باشد. در واقع ابربحران کرونا، بحران‌های گوناگون و اغلب از پیش موجود و دیرپای کشورها در عرصه حکمرانی را آشکار ساخت. این وجه همان وجه فرصت‌گونه بحران کروناست، وجهی که این بحران را شایسته تحلیل‌های عمیق و مطالعات جدی می‌کند که کتاب پیش‌رو فقط در حکم مقدمه و آغازی بر آنهاست. اینکه آیا آشکارگی بحران‌های نهفته می‌تواند نمایانگر مسیرهای احتمالی اصلاح و بهبود در فردای بحران باشد یا خود لایه‌ای بر لایه‌های بحران‌های انباشته کشورها بیفزاید کاملاً بستگی به انتخاب‌های راهبردی کشورها در جهان پس‌پایانده می‌دارد. پژوهشکده مطالعات راهبردی در چارچوب رسالت خود که همانا تحقیق و پژوهش در حوزه‌های راهبردی است، ضمن تشکر از نویسنده محترم و هم‌چنین دفتر نشر و تحقیقات امیدوار است این پژوهش بتواند از یک سو در شناخت وضعیت کنونی و کشورهای احتمالی اصلاح و بهبود نظام حکمرانی کشور در پرتو بحران کرونا راهگشا باشد و از سوی دیگر راه را بر مطالعات جدی و عمیق آینده درباره این بحران و ابعاد و پیامدهای آن بگشاید.

معاون پژوهشی